Raadsvoorstel
Openbaar

Nijmegen

Onderwerp
Nota van uitgangspunten deel 1 omgevingsplan Nijmegen en het bijbehorend delegatiebesluit

Opsteller	Rianne Selten	**Collegebesluit**	12 juli 2022
Programma	Wonen en Stedelijke ontwikkeling	**Behandeldatum Raad**	28 september 2022
Portefeuillehouder	N.P. Vergunst	**Status**	Openbaar

Samenvatting
Het omgevingsplan is een nieuw instrument onder de Omgevingswet. Elke gemeente moet voor 1 januari 2030, één integraal omgevingsplan voor het hele grondgebied van de gemeente vaststellen. Hierin komen alle regels over de fysieke leefomgeving. Het gaat over alles wat je ziet, voelt, hoort, ruikt en beleeft. Door deze voorliggende Nota van uitgangspunten wordt de basis en het richtinggevend kader voor het omgevingsplan gegeven.
De Omgevingswet biedt de mogelijkheid om het wijzigen van delen van het omgevingsplan, over te dragen aan het college. In het bijgevoegde delegatievoorstel is bijvoorbeeld opgenomen dat het college het omgevingsplan mag wijzigen om fouten te herstellen.

Voorstel
1. De Nota van uitgangspunten deel 1 omgevingsplan Nijmegen vast te stellen, waarmee richting wordt gegeven aan het nieuwe omgevingsplan dat in voorbereiding is.
2. Het Delegatiebesluit omgevingsplan gemeente Nijmegen vast te stellen, waardoor het college de mogelijkheid krijgt een deel van het Omgevingsplan te wijzigen.

Aanleiding
Naar verwachting treedt op 1 januari 2023 de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet verplicht gemeenten om te gaan werken met één omgevingsplan, waarin alle regels van de fysieke leefomgeving staan. Het omgevingsplan vervangt de huidige bestemmingsplannen en heeft een bredere reikwijdte. Het gaat over alles wat je ziet, voelt, hoort, ruikt en beleeft. Dat betekent bijvoorbeeld ook dat regels over milieu, welstand en vergunningvrij bouwen in het omgevingsplan worden opgenomen. Voor 2030 moet de overgang van bestemmingsplannen (tijdelijk deel) naar het omgevingsplan (definitief deel) zijn afgerond. Het is van belang om deze overgang van het tijdelijke naar het definitieve omgevingsplan goed en efficiënt in te richten en vooraf keuzes te maken over de opbouw, insteek en structuur van het omgevingsplan. Daarom is bijgevoegde Nota van uitgangspunten gemaakt als basis en richtinggevend kader.
De Omgevingswet biedt de mogelijkheid om het wijzigen van delen van het omgevingsplan, over te dragen aan het college. Hiertoe is een delegatievoorstel bijgevoegd.

Beoogde impact

De Nota van uitgangspunten geeft inzicht in de opgave van het omgevingsplan. De Nota bevat uitgangspunten op hoofdlijnen die een richtinggevend kader en leidraad vormen voor de opbouw en inhoud van het omgevingsplan.
Door voor een aantal gevallen een delegatiebesluit te nemen, kan makkelijker en sneller medewerking worden verleend, wanneer het omgevingsplan - voor één van deze gevallen - moet worden aangepast. Het college is dan bevoegd om hiervoor het omgevingsplan te wijzigen.

Dit voorstel past bij de ambitie binnen het programma Wonen en Stedelijke ontwikkeling, zoals opgenomen in de Stadsbegroting. Hierin is de ambitie benoemd dat we een aantrekkelijke stad zijn om te wonen, met goede werklocaties, openbare ruimtes en voorzieningen.

Argumenten

1.1 Door vooraf de uitgangspunten vast te leggen, kunnen we voortvarend met de inhoudelijke wijziging van het Omgevingsplan aan de slag.
Het omgevingsplan is voor gemeenten een belangrijk verplicht juridisch instrument onder de Omgevingswet. Dit instrument vormt straks het toetsingskader voor alle activiteiten en ontwikkelingen die in de fysieke leefomgeving plaatsvinden.
Het omgevingsplan is formeel een juridische samenvoeging van:

- de bestaande ruimtelijke plannen (bestemmingsplannen en beheersverordeningen);
- de gemeentelijke verordeningen die geheel of deels over de fysieke leefomgeving gaan;
- de bruidsschat (regels van het rijk die naar de gemeente verhuizen).

Omdat het omgevingsplan nieuw is en er veel vrijheid is om lokale keuzes te maken, is het van belang om het instrument en andere werkwijze te verkennen, een strategie uit te zetten en keuzes te maken. Keuzes over bijvoorbeeld de opbouw, structuur en inhoud van het plan, maar ook over de gewenste aanpak van de verordeningen en bruidsschat en de wijze van sturing, flexibiliteit en deregulering onder de Omgevingswet. In de Nota van uitgangspunten zijn deze keuzes verkend. Hieruit zijn uitgangspunten op hoofdlijnen geformuleerd, die een leidraad vormen om het inhoudelijk proces te ondersteunen en het omgevingsplan vorm te geven.
Door de belangrijkste uitgangspunten en ontwerpprincipes vooraf vast te leggen, wordt een ongewenste opbouw van het omgevingsplan en discussie/verwarring tijdens het planproces zoveel mogelijk voorkomen. Dit neemt niet weg dat bij de ontwikkeling van het plan ongetwijfeld keuzes naar voren zullen komen, die op dit moment nog niet zijn voorzien. Daarbij geeft de Nota van uitgangspunten vooral een hoofdrichting aan. Op het moment dat met de inhoud aan de slag wordt gegaan, zal een aantal uitgangspunten en onderwerpen concreter (moeten) worden uitgewerkt. Het blijft de bevoegdheid van uw raad om straks het omgevingsplan te wijzigen.

1.2 Nota van uitgangspunten in twee delen
In het nu voorliggende deel 1 van de Nota van uitgangspunten is met name ingegaan op opbouw, structuur en inhoud op hoofdlijnen van het omgevingsplan. In deel 2, dat in het najaar van 2022 aan uw raad zal worden voorgelegd, zullen de inhoudelijke thema's aan de orde komen. Het betreft thema's als wonen, gezondheid, milieu, planexploitatie.

1.3 Transitieplan
Om te bepalen in welke volgorde en tijdslijn het omgevingsplan zal worden vormgegeven, met name voor het omzetten van het tijdelijk naar het nieuwe deel, stelt het college een transitieplan op. Hierbij wordt rekening gehouden met de beschikbare capaciteit.

2.1 Delegatie van de bevoegdheid het omgevingsplan vast te stellen naar het college
Artikel 2.8 van de Omgevingswet bepaalt dat de gemeenteraad de bevoegdheid tot het wijzigen van delen van het omgevingsplan, kan overdragen (delegeren) aan het college van burgemeester en wethouders. Deze nieuwe delegatiemogelijkheid komt mede in de plaats van de huidige mogelijkheid van de raad om het college een bestemmingsplan te laten uitwerken of wijzigen, of om nadere eisen te stellen. Naast de bestaande wijzigingsbevoegdheden en uitwerkingsplichten, is in het Delegatiebesluit ook de mogelijkheid opgenomen om fouten te herstellen en de vaststelling van het voorbereidingsbesluit te delegeren aan het college. Tot slot bevat het Delegatiebesluit de mogelijkheid voor het college om het omgevingsplan te wijzigen door een vastgestelde omgevingsvergunning voor een Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) erin te verwerken. Het vaststellen van een BOPA is een bevoegdheid van het college. In veel gevallen is het college echter hiervoor verplicht om een (bindend) advies aan uw raad te vragen, voor vaststelling van de BOPA.

Kanttekeningen
1.1 Er zijn nog onzekerheden en keuzes te maken
Tijdens het schrijven van dit voorstel, is de verwachting dat de Omgevingswet op 1 januari 2023 in werking treedt. Waarschijnlijk neemt de Eerste Kamer pas in oktober een definitief besluit over de datum van inwerkingtreding. Het blijft dus nog onzeker of de Omgevingswet op 1 januari volgend jaar inwerking treedt, of dat dit wordt uitgesteld. Omdat het omgevingsplan een nieuw plan betreft, zijn er nog geen voorbeelden in het land. De Nota van uitgangspunten vormt een richtinggevend kader. Bij de vervolgstappen zullen nieuwe inzichten komen en ongetwijfeld knelpunten verschijnen. Dat betekent dat er keuzes naar voren kunnen komen, die nu nog niet gemaakt of voorzien zijn. Het proces zal dan ook flexibel en wendbaar zijn en op het moment dat aangepaste of aanvullende kaderstelling nodig is, wordt dit aan uw raad voorgelegd.

1.2 Participatie is op dit moment nog niet aan de orde
De Nota van uitgangspunten zal niet ter participatie worden aangeboden. Op dit moment worden er nog geen inhoudelijke keuzes gemaakt. Op het moment dat het eerste besluit tot wijziging van het omgevingsplan in concept gereed is, zal, conform het dan geldende participatiebeleid, het concept omgevingsplan voor participatie worden aangeboden. In de Nota van uitgangspunten is het voorstel opgenomen om voor de actualisatieplannen (tijdelijk naar nieuw deel omgevingsplan) een paraplu-participatieplan op te stellen. Dit is de leidraad aan de hand waarvan invulling gegeven kan worden aan participatie.

Financiën
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Vervolg
Deel 2 van de Nota van uitgangspunten dat het richtinggevende kader vormt voor het inhoudelijke deel van het omgevingsplan, zal in het najaar aan uw raad worden voorgelegd. De twee delen samen vormen de uitgangspunten en basis voor het omgevingsplan.
Het delegatiebesluit zal bekend worden gemaakt in het digitale gemeenteblad op www.overheid.nl. Tegen de vaststelling van het delegatiebesluit staat geen bezwaar of beroep open.

Bijlagen
1. Nota van uitgangspunten deel 1 omgevingsplan Nijmegen
2. Delegatiebesluit omgevingsplan gemeente Nijmegen.